

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ
ಐ.ಸಿ.ವಿ.ಆರ್. ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಹಾವೇರಿ
ಹನುಮನಮಟ್ಟ 581 115
ತಾ. ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರು, ಜಿ: ಹಾವೇರಿ

ಸುಧಾರಿತ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ

2019-20

ಪ್ರತಿಗಳು: 1000

ಸುಧಾರಿತ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಒಂದು ಲಾಭತರುವ ಉದ್ಯಮವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ದಿನವು ರೈತರಿಗೆ ಆದಾಯ ತರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದೆ. ವಾತಾವರಣಕ್ಕನು ಗುಣವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಶುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬೦-೧೦೦ ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಮೇವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಶುಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಸುವ ಒಟ್ಟು ಮೇವಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. ೭೦ ಭಾಗ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಏಕದಳ ಹಸಿರು ಮೇವು ಹಾಗೂ ಶೇ. ೩೦ ಭಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ದ್ವಿದಳ ಹಸಿರು ಮೇವಾಗಿದ್ದರೆ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ ೫-೬ ಲೀ. ಗಳ ವರೆಗೆ ಹಾಲನ್ನು ದಾಣಿ ಮಿಶ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೩-೫ ಹೈನು ದನಗಳನ್ನು ಸಾಕಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿಗೊಳಪಡುವ ಭೂಮಿಯು ಶೇ. ೩.೫ ರಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ.

ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳು

ನೇಪಿಯರ್ ಹೈಬ್ರೀಡ್ ಹುಲ್ಲು

- ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಬೆಳೆ
- ಸೂಕ್ತ ತಳಿಗಳು: ಐ.ಜಿ.ಎಫ್.ಆರ್.ಐ-3 ಮತ್ತು 7; ಡಿ.ಎಚ್.ಎನ್.-6,ಸಿಬಿ-3,ಸಿಬಿ-5
- ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 20000 ಗಡ್ಡೆಗಳು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅಂತರ 90 x 90 ಸೆ.ಮೀ.
- ಪ್ರತಿ 50-55 ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಟಾವು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 5-6 ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು.
- ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಉದ್ಯಮದ ರೈತರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ

ಗಿನಿ ಹುಲ್ಲು

- ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಬೆಳೆ
- ಹೊಸ ತಳಿಗಳು : ಬಿಜಿ-1, ಬಿಜಿ-2
- ಬೇರುಳ್ಳ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಿಂದ ನಾಟಿ 30000 ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಅಥವಾ ಬೀಜದಿಂದ 4-5 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ/ಹೆ.
- ಅಂತರ 50 x 50 ಸೆ.ಮೀ.
- ಪ್ರತಿ 45 -50 ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಟಾವು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 5-6 ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು.
- ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 130-150 ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.
- ವಿಶೇಷತೆ - ನೆರಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಗ್ರೇಯಿಂಗ್ ಗಿನಿ ಹುಲ್ಲು

- ಬೇರುಳ್ಳ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಿಂದ ನಾಟಿ, 30000 ಗೆಡ್ಡೆಗಳು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಅಥವಾ ಬೀಜ 3-4 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ/ಹೆ.
- ಅಂತರ 50 x 50 ಸೆ.ಮೀ.
- ಪ್ರತಿ 45-50 ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಟಾವು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 5-6 ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು.
- ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 80-90 ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.
- ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ, ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ.
- ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಸೂಕ್ತ.
- ವಿಶೇಷತೆ : ನೆರಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆ

- ಸೂಕ್ತ ತಳಿ: ಸಿ.ಬಿ.ಎಫ್.-29/ಸಿ.ಬಿ.ಎಫ್.-31
- ನಾಟಿ -ಬೀಜದ ಮುಖಾಂತರ, 10 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ/ಹೆ.

- ಅಂತರ 30 x 15 ಸೆ.ಮೀ.
- ಪ್ರತಿ 65 ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಟಾವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 5 ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು.
- 160-170 ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ
- ಒಣ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.
- ವಿಶೇಷತೆ : ರೋಗಗದಿಂದ ಅಭಾದಿತ, ಹೆಚ್ಚು ಸಾರಜನಕದ ಅಂಶ, ತೆಳುವಾದ ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಎಲೆ ಅಂಶ.

ಕುದುರೆ ಮೆಂತೆ

- ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ದ್ವಿದಳ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆ
- ಸೂಕ್ತ ತಳಿ: ಆರ್ ಎಲ್ -88
- ನಾಟಿ - ಬೀಜದ ಮುಖಾಂತರ, 10 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ/ಹೆ.
- ಬಿತ್ತನೆ ಸಮಯ - ಚಳಿಗಾಲ
- ಅಂತರ 30 x 15 ಸೆ.ಮೀ.
- ಪ್ರತಿ 25 ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಟಾವು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 11 ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು.
- ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರತಿ ರಾಸುಗೆ 2-4 ಕೀಲೋ ಹಸಿರು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು.
- ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಉದ್ಯಮದ ರೈತರಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ರೈತರಿಗೆ
- ವಿಶೇಷತೆ: ಹೆಚ್ಚು ಸಾರಜನಕದ ಅಂಶ, ಪಶು ಆಹಾರದ ಬದಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗ

ಒಣಬೇಸಾಯದ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳು

ಬ್ರೆಕೇರಿಯಾ (ಸಿಗ್ನಲ್ ಹುಲ್ಲು)

- ಬೇರುಳ್ಳ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಿಂದ ನಾಟಿ, 42000 ಗೆಡ್ಡೆಗಳು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ.
- ಅಂತರ 45 x 45 ಸೆ.ಮೀ.
- ಪ್ರತಿ 35-50 ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಟಾವು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 3 ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು
- ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 35-40 ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು
- ಬದುವಿನ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತ.
- ವಿಶೇಷತೆ: ಅನೇಕ ತಳಿಗಳಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶ, ಜವಳು ಪ್ರದೇಶ, ಬರ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ, ನೆರಳು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ.

ರೋಡ್ಡ ಹುಲ್ಲು

- ಹೆಚ್ಚು ಪೌಷ್ಟಿಕಯುಕ್ತ ಹುಲ್ಲು.
- ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಬರ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣಧರ್ಮ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಪಶುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೇಯಿಸಬಹುದು.
- ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ.
- ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣು ಅವಶ್ಯಕ
- ಬೇರುಳ್ಳ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಿಂದ ನಾಟಿ, 40000 ಗೆಡ್ಡೆಗಳು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ. ಬೀಜ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಅಥವಾ 1 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ/ಹೆ.
- ಅಂತರ 50 x 50 ಸೆ.ಮೀ.
- ಪ್ರತಿ 35-50 ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಟಾವು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 3 ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು
- 40 ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ
- ವಿಶೇಷತೆ: ಸವಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ಸವಳಿನಾಂಶ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಲ್ಪೋಸ್ಯಾಂತ್ಸ್ ಹೆಮಾಟಾ

- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ದ್ವಿದಳ ಮೇವು, ಹೆಚ್ಚು ಸಾರಜನಕದ ಅಂಶ
- ನಾಟಿ-ಬೀಜದ ಮುಖಾಂತರ, 4-6 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ/ಹೆ.
- ಅಂತರ 30 x 10 ಸೆ.ಮೀ.
- ಮೊದಲೆಯ ಕಟಾವು 90 ದಿನಗಳಿಗೆ, ನಂತರದ ಕಟಾವುಗಳು 45 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು
- ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25-35 ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು
- ವಿಶೇಷತೆ: ಅನೇಕ ತಳಿಗಳಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶ, ಕಪ್ಪು ಪ್ರದೇಶ, ಬರ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ.

ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳು

ಮೇವಿನ ಗೋವಿನ ಜೋಳ-ಆಫ್ರಿಕನ್‌ಟಾಲ್

- ಬೀಜ 60 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ/ಹೆ.
- ಗೊಬ್ಬರ-15 ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, 200:50:35 ಎನ್.ಪಿ.ಕೆ.
- ಕೊಯ್ಲು-ಕಾಳು ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯ, ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 90 ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಪಡೆಯಬಹುದು
- ಇಳುವರಿ - 50 ರಿಂದ 55 ಟನ್
- ಮಿಶ್ರಬೆಳೆ-ಮೇವಿನ ಅಲಸಂದಿ
- ವಿಶೇಷ ಗುಣ : ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಅಂಶ

ಮೇವಿನ ಜೋಳ

- ತಳಿ : ಕ್ಷೀರಸಾಗರ (ಡಿಎಫ್‌ಜೆ-1), ಎಸ್‌ಎಸ್‌ವಿ-74
- ಬೀಜ : 30 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ/ಹೆ.
- ಗೊಬ್ಬರ : 15 ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, 100:60:40 ಎನ್‌ಪಿ‌ಕೆ

- ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ಹೂ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಬಹುದು
- ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ 35 ರಿಂದ 40 ಟನ್, ಕುಳೆ ಬೆಳೆ – 25 ರಿಂದ 30 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಮೇವಿನ ಅಲಸಂದಿ

- ಹೆಚ್ಚು ಸಸಾರಜನಕದ ಹೊಂದಿದೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ದ್ವಂದ್ವದ ಮೇವು
- ತಳಿ : ಬುಂದೆಲ-1, ಬುಂದೆಲ-2
- ಬೀಜ : 40 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ/ಹೆ.
- ಅಂತರ – 30 ಸೆ.ಮೀ.
- ಗೊಬ್ಬರ : 15 ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, 15:30:00 ಎನ್‌ಪಿಕೆ
- ಕಾಯಿಕಟ್ಟುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ 70 ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು
- ಇಳುವರಿ : 25 ರಿಂದ 30 ಟನ್

ಮೇವಿನ ಮರಗಳು

ಸುಬಾಬುಲ್

- ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಮೇವಿನ ಮರ
- ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು
- ತಳಿಗಳು ಕೆ-67, ಕೆ-740, ಮತ್ತು ಕೆ-636
- ಇದರ ಮೇವು ರುಚಿಕರ ಮತ್ತು ಶೇ. 18-20 ರಷ್ಟು ಕಚ್ಚಾ ಸಸಾರಜನಕ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಬೀಜ-5 ರಿಂದ 6 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ/ಹೆ. ಅಥವಾ 4 ತಿಂಗಳ ಸಸಿಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರಿ.
- ಅಂತರ ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಮೀಟರ್
- ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಟಾವು
- ಇಳುವರಿ ಮೊದಲೆರೆಡು ವರ್ಷ 15-20 ಟನ್/ಹೆ. ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 50-60 ಟನ್/ಹೆ.
- ಗಿಡದ ಎತ್ತರ 90 ಸೆ.ಮೀ. ಸೀಮಿತ ಗೊಳಿಸಬೇಕು ಬೀಜವಾಗಲು ಬಿಡಬಾರದು
- ಮೇವು ಹೆಚ್ಚಾದಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ “ಎಲೆಹಿಂಡಿಯಾಗಿ” ಉಪಯೋಗಿಸಿ

ಚೋಗಚಿ

- ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು
- ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ಬೀಜ 4 ರಿಂದ 6 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ/ಹೆ
- ಅಂತರ ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಮೀಟರ್.
- ಮೊದಲನೆಯ ಕಟಾವು 4 ತಿಂಗಳಿಗೆ ನಂತರ ಪ್ರತಿ 2-3 ತಿಂಗಳಿಗೆ
- ಎಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಶೇ. 36 ರಷ್ಟು ಕಚ್ಚಾ ಸಸಾರಜನಕ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಒಣ ಅಥವಾ ಹಸಿರು ಮೇವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು

ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇವು ಪಡೆಯಲು

1. ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಹೂವಾಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಟಾವು ಮಾಡಬೇಕು.
2. ಮೂರು ಭಾಗ ಏಕದಳ ಮೇವಾದರೆ ಒಂದು ಭಾಗ ದ್ವಂದ್ವದ ಮೇವು ಅವಶ್ಯ.

ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಲಾಭಗಳು

1. ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು
2. ಸಾಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ ಪಶು ಆಹಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಡಿಮೆ
3. ಉತ್ತಮ ಪಶು ಆರೋಗ್ಯ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳು ಕಡಿಮೆ
4. ಹಾಲಿನ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಸುಧಾರಣೆ.
5. ಪಶುಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಗರ್ಭದರಿಸುವಿಕೆ.

ಲೇಖಕರು:

ಡಾ. ಮಹೇಶ ಕಡಗಿ
ಡಾ. ಅಶೋಕ ಪಿ
ಡಾ. ರಾಜಕುಮಾರ ಜಿ ಆರ್
ಡಾ. ಕೆ.ಪಿ. ಗುಂಡಣ್ಣವರ
ಡಾ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಡಿ
ಡಾ. ಸಂತೋಷ ಹೆಚ್ ಎಮ್

ಸಂಪಾದಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಡಾ. ಅಶೋಕ ಪಿ
ಹಿರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ
ಶಬ್ದೀಕರಣ ಬೆಳಕೇರಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ
ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ - 581115
ತಾ : ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರ ಜಿ : ಹಾವೇರಿ
(08373) 253524

ವಿದ್ಯನ್ಮಾನ ಅಂಚೆ : kvk.Haveri@icar.gov.in
ಅಂತರಜಾಲ : www.kvkhaveri.org